

Egy hét a Sziget Fesztiválon – Terepmunkanapló 2014

Ezen összesített terepmunkanapló a személyes élményeimet és tapasztalataimat, valamint a sajtósok közötti megfigyelésem főbb eredményeit tartalmazza, összeollózva az egyes napokhoz tartozó terepmunkanaplók pontjait. Az első részben az általános megfigyeléseim mutatom be, majd külön részletezem az esti koncertek alatt tapasztaltakat, hiszen igazán ekkor pörgött fel a szigetlakók élete, ez volt az az időszak, amikor a legtöbb, érdekes vagy akár hihetetlen esemény történt. Végezetül a sajtószobában tett megfigyeléseim és sajtósokkal kialakult viszonyom mutatom be, kiegészítve az egyéb szakmai tapasztalatokkal, amelyeket például a kérdőívvezés során tapasztaltam meg.

Általánosan a Szigetről

Vidékről indultam el a fesztiválra, és az állomáson először nem tudták az emberek mire vélni a nagy hátizsákot, hálózsákot, sátrat, de amint felértem Pestre, egyből nem volt bennem semmi különös. A 4-6-oson csak mellettem 2 társaság is utazott, akiken ugyanúgy máhás számárként lógtak a csomagok, mint rajtam. Mind a két csoport külföldi volt, a német lányok triójával össze is mosolyogtunk: mindannyian tudtuk hova tart a másik. És valóban mind leszálltunk a Margit-híd budai hídfőjénél, és vártunk a HÉV-re. Szóval hétfőn reggel már csak a csomagokból tudni lehetett, hogy ki megy a Szigetre. A HÉV-en is segítettünk egymásnak, hogy elférjünk a csomagjainkkal, még ha a „Thank you”-n kívül mást nem is beszélünk. A közös találkozó a MOL kútnál volt, itt bevártunk mindenkit és kb. 1 órakor jutottunk be a Szigetre. A bejutás során különösebb esemény nem történt, számomra olyan volt, mint amilyenre számoltam. 11 órától kezdve folyamatosan nőtt a tömeg, de mindenki türelmes volt, nem volt se lökdösődés, se káromkodás. Szóval a fesztiválozók „kultúrájával”, viselkedésével kapcsolatban semmi kivetnivaló nincs, sőt a korábbi tapasztalataimból kiindulva még felül is múlta az előzetes várakozásaimat. A belépésnél magyar szót nem hallottam, maximum annyit, amennyit a személyzet tagjai egymás között beszéltek. A többség angolul beszélt, de az esetek többségében nem tudtam megmondani, hogy ki melyik országból jött.

Az internetsátor felé minden új volt, de mivel ez az első Sziget-élményem, ez várható is volt. Mind a terület, mind a központi helyszínek és az installációk is hatalmasak. Elsőnek az volt feltűnő, hogy a legegyszerűbb dolgokon is volt valami, ami egy kicsit barátságosabbá tette a környezetet, például a fákra „sálat” kötöttek, az út felett esernyő-lámpákat feszítettek ki. Az internetsátorban kicsit rossz szemmel nézték, hogy sokan vagyunk, és hogy feltartjuk őket a munkában, de egyébként a kártyakészítés gyorsan és gördülékenyen ment. Megérkezéskor a kempingben még bőven volt hely, és nekünk sikerült egy kisebb tábor kialakítanunk. Bár vannak szabályai a sátrak felállításának, azért észrevehetően vannak 2-4 sátorból álló kisebb társaságok. A legérdekesebbek, azok a fiúk voltak, akik kb. a mi táborunk és a bejárat között félúton vannak. Nem tudom milyen nemzetiségűek lehettek, de mindannyian együtt voltak a sátrak előtt és egy rögtönzött dobos koncertet tartottak egyszerű műanyag vödörökön, csak úgy a maguk szórakoztatására. A táborban kevesen vannak, akik kiteszik a nemzetük zászlaját. Mellettünk szerencsére pont van egy egy nagy narancssárga pavilon mellett, szóval legalább eltévedni nem tudunk, mert ezt a tábor másik feléből is észre lehet venni.

Az első este folyamán a Tankcsapda koncert alatt beültünk a VIP részlegbe. Itt az emberek máshogy viselkedtek, mint a fesztivál területén egyébként. Láthatóan mindenki saját asztaltársasággal volt, és nem is nagyon mutatták annak jelét, hogy másokkal, idegenekkel is kommunikálnának. De a fesztivál területén nagyon jó a hangulat. Ha valaki elkezd énekelni egy dalt, amit más is ismer, akkor az idegenek, ha csak fél perc erejéig is, de összeakaszkodnak, eléneklük a

dalt, megveregetik egymás vállát, váltanak 2 szót, és mindenki megy tovább a saját feje után. A kiabálással is ugyanez a helyzet, ha egyvalaki elkezdi, akkor a 10 méteres környékről valaki biztos visszakibál. Sokakkal találkoztam, akik random módon pacsiznak az emberekkel, és nem is kell azon aggódni, hogy nem kapnak viszontpacsit. Egy kicsit olyan, mintha az egymást még látásból sem ismerők egy rögtönzött csapatépítésen vennének részt. A pacsis is valahogy a közösség érzését ébreszti az emberben (vagy csak bennem). Spanyol anyanyelvűeknél az éneklés talán még markánsabb. Ők, ha meghallják, hogy valaki spanyolul énekel, akkor csatlakoznak, és a dal eléneklése után is együtt maradnak (bár azt nem tudom milyen hosszán, nem követtem őket szándékosan, de 5 percre, amíg mögöttük voltam, biztos együtt maradtak, és elkezdtek beszélgetni).

Minden nap próbáltam a Sziget újabb és újabb pontjait felfedezni, valamint részletesen megismerni. A legelső este legviccesebb története az volt, amikor a fő információs pontnál leültem egy kicsit, és letelepedett mellém két magyar fiatal, egy fiú és egy lány. A fiút felhívta egy haverja telefonon, hogy merre vannak, mire a srác csak annyit mondott, hogy már a Blahán. ☺ A lánnyal jót nevettek rajta, de én is jót mosolyogtam. Ezt azonban nem vették észre. Utána azt kérdezték tőlem, hogy van-e tüzem, természetesen angolul. Én meg persze magyarul válaszoltam, hogy bocsí nincs, de a blahás poén az jó volt. Hirtelen a szavuk is elakadt, és mentegetőztek, hogy azt hitték külföldi vagyok. Ezen nem is lepődtem meg igazán, mert én is kevesebb magyar szót hallottam, mint angol. A színterekre áttérve: a színterek nem csak a zenei stílusokban, hanem hangulatban is nagyon eltérnek. Ez mondjuk egy jól szervezett fesztiváltól el is várható, és ebből kifolyólag az is logikus, hogy a közönség is viszonylag jól elválik, de mint első ekkora fesztivál, számomra ez akkor is élmény. A sétám során végigmentem a Duna parton, és azt kell mondjam, az egész Szigetnek ez a legnyugodtabb része. Rengeteg a sátor, és közöttük ritkán van út, ahol át lehet menni a színterekhez. Konkrétan a Duna partján is nagyon sokan táboroznak, itt sokan egész kis otthonokat, karavánokat alakítottak ki, kis asztallal, székekkel és összefordított sátrakkal.

Az áram úgymond luxuscikknek számít a fesztiválózó (nem a dolgozó) körében, így még a második nap reggelén sem tudtam, hogy hol fogom tudni 220-on tölteni az egyébként teljesen használhatatlan laptopom. Ezért gondoltam, teszek egy próbát az internetsátorban, hiszen ha ott működik egy csomó számítógép, akkor a crew-s kártyámmal csak tudnak egy szabad konnektort biztosítani nekem is. Nos, ebben majdnem tévedtem. Először is nem nagyon akarták elhinni, hogy a Szigeten laptoppal szeretnék dolgozni, másodszor is nem akarták elhinni, hogy van crew-s kártyám. A sokadik megmutatás és arcmustra után nagy nehezen annyit mondtak, hogy na jó, valószínű, hogy lesz konnektor, mert a sok vezeték alatt biztos van, de széket azt már nem tudnak adni. Őszintén, kicsit felpaprikázva robogtam ki az internetsátorból, és akkor úgy gondoltam, jó ötlet, hogy ha a sátortól balra lévő kempingen átvágok, mert arra biztos rövidebb az út. Ez volt a reggel második nagy tévedése. Ilyen sűrűn beépített kempinget még nem láttam. Nem vagyok benne biztos, de ide valószínűleg több nagy társaság költözött be, mert olyan szorosan voltak egymás mellett a sátrak, hogy gyakorlatilag kötéláncsal lehetett átjutni közöttük. Illetve mindenhol úgy voltak felállítva a sátrak, hogy a bejáratuk a másik felé nézett. A fejek felett mindenhol szűrőkötelek lógtak, és az emberek még éppen csak ébredtek. A már fent lévők pedig egy kisebb körbe rakott székeken kávéztak vagy teáztak. Amikor megláttak valami nagyon csúnyát mondhattak, elég ellenséges volt a hangsúly, amit csak tetézett a gyanakvó tekintet, de nem értettem, szóval rendíthetetlenül mentem tovább egyenesen. Amire pedig csodálkozó tekinteteket kaptam. Teljesen jogosan, hiszen ez egy „zsákfalu” volt, az egyik végén igazi susnyással lezárva. De találtam egy kisebb csapást, amin nagy nehezen átvergődtem. Itt viszont egy lezárt területen találtam magam, ahol jobb híján méltósággal

átsétáltam, majd a piros-fehér csíkos szalagok alatt átbújtam a biztonságiak legnagyobb csodálkozására. Ekkor már fogalmam sem volt, hogy merre járok, ezért elindultam a biztonságiak felé, hiszen az azt jelenti, hogy arra valószínűleg civilizációt és nem további susnyás részt találok. Ekkor sikerült valahogy a Nagyszínpad melletti kamionparkolóban kikötnöm ahonnan pont ki tudtam jutni, mivel egy nagy kamion éppen azon volt, hogy sikerüljön a kordonok között kiférni. A biztonságiak arrébb rakták az egész kordont, így én is kisurrantam. Nem meglepő módon csupa Artist-feliratos kártyással találkoztam. Sajnos senkit nem ismertem közülük, pedig akkor még izgalmasabb lett volna az eltévedés. Az áramprobléma végül a sajtószobával oldódott meg. Az ott szerzett élményeim két bekezdéssel később írom le.

Bár csak két kempingben fordultam meg, de szerintem minden egyes kempingnek meglehetett a saját kis mikroklimája: sajátos sátrak, egyedi figurák, külön nemzetek, eltérő szokások. Így a VIP kempingnek is kicsit más a hangulata, mint a Siesta kempingnek. Az első dolog, hogy itt van egy „műút”, és nem a fűvön kell sétálni. A sátrak az út két szélén vannak. Közvetlenül a bejárat után két (valószínűleg holland) sátor egymás felé van fordítva, és középen teljes erővel szól a zene. Nem mintha a táboron kívül már nem zajlanának a koncertek, de itt egy saját kis bulit csináltak. Igaz, ez nem nagyon zavart senkit sem. Ezen kívül a VIP táborban volt a legnagyobb esélye annak, hogy az ember fia szabad konnektorhoz jusson. Az asztaloknál különleges a hangulat, mert mindenki idejár nemcsak haját szárítani és vasalni, hanem telefont is tölteni. Mindenki kívárja a sorát, hogy az előző teljesen feltöltse a telefonját. Az emberek vagy párosával, illetve kisebb társaságban járnak, hanem egyedül is, viszont ők hoznak magukkal könyvet vagy újságot, hogy elüssék az időt, amíg feltölt a telefon. Vannak, akik internetezni is próbálnak, de egy német lány elmondása szerint a WIFI sehol nem működik a táborban. Sokan a telefont csak felteszik, de utána nyugodtan itt hagyják. Senki nem próbálkozik azzal, hogy más telefonját arrébb tegye, hogy ő kerüljön sorra. Az idegenek egymással nem nagyon beszélgetnek, de amikor kérdeztem, hogy válaszolnának-e egy kérdőívre páran segítőkészek voltak. Ez a része a kempingnek inkább a magányos kikapcsolódás vagy a halk beszélgetések helye. Mindenesre az előző estét is figyelembe véve itt zárkózottabbak az emberek, de ennek egyszerűen talán az az oka, hogy valahol pihenni is kell, amit pedig leginkább csendben és egyedül lehet csinálni.

A napok során kiderült, hogy a vendéglátósok semmitől sem riadnak vissza, így hirtelen egy új koktélt is kikevertek a saját ízlésünknek megfelelően. Eközben azonban megpillantottam a Sziget legérdekesebb zászlóját: a zászlórúd tetején elsősorban nem zászló, hanem egy guminő virított, aminek a rögzítésén nem kellett sokat gondolkodnia a fiatal fiúknak, akik a zászló alatt vonultak. De a zászlókinézet érdekében a guminőre azért sikerült egy számomra ismeretlen zászlót is erősíteni. Ha a zászlók gyülekezőpontok, akkor itt nem is tudom milyen közös jellemzőkkel rendelkező emberek találkoztak. Valószínűleg a kifinomult humorérzék volt az egyik közös tulajdonság. ☺

A hét második felének nagy élménye az volt, hogy a kemping dolgozói közül néhányan már előre köszöngetnek, arcról kezdenek megismerni, pedig soha nem álltam le velük hosszabban beszélgetni (csak amikor még a laptop töltési lehetőségeit próbáltam felderíteni). Így sajnos a nevüket sem tudom, de elsősorban a raszta hajú fiú az, aki előre köszön, de a többieknek sem kell már megmutatnom a karszalagom. Ha jól sejtem elsősorban a laptoptáskáról és a kezemben hordott kérdőív kupacról ismernek meg (néha szánakozó tekinteteket is kapok, de ezen csak jót mosolygok).

Szinte minden reggel meglátogattam a szomszédos „kis-Szigetet”, a helyi Auchant egy jó reggeli reményében. Noha szombatig soha nem volt olyan hangulat és bandázás, mint ahogy azt a délutáni „kis-Szigetről” mesélték, a karszalagok azért mindenkiről elárulják, hogy honnan jöttek. A legjobb azonban az, hogy nemcsak vásárolni járnak ki az emberek, hanem telefont is itt töltenek sokan. Van az Auchan előterében az üzletek mellett néhány pad, és a padok mellett 1-2 konnektor. Mindhez letelepedett legalább 2 ember, és nyugodtan várták, hogy a telefon feltöltsön. Ezeken a falba épített konnektorokon kívül volt még egy nagy elosztós hely, ahonnan néhány automata működött, ezek azonban gyakorlatilag használhatatlanok voltak, mert nem adtak át áramot. Mindenesetre a szigetlakók leleményessége és figyelmessége nem ismer határokat, ha szorítja őket a szükség. Visszafelé figyelmes lettem az út melletti fűbe levert sátorra, mert ez eddig minden nap ott állt. Azonban nem száműzött szigetesek, hanem egy hajléktalan pár lakott benne. A rendőrök addig egy nap sem tessékelték őket arrébb. Nem tudom mi okból vertek pont egy ilyen látványos helyre sátrat, de annyi biztos, hogy egy üveg jobb minőségű (értsd. nem műanyag palackos Koccintós) bor volt mellettük a fűben, amíg ők jót aludtak a sátoron kívül. Lehet, hogy ők az év többi napján is ott vannak, de az szinte biztos, hogy most megéri nekik ragaszkodni ahhoz a helyhez, mert a szigetesek után sok hasznosítható dolog marad hátra (ezzel természetesen nem degradálni akarom őket!).

Számomra a hét „top pletykáját” szombaton hallottam, vagyis húztam ki egy vízirendőrből. A legérdekesebb történettel akkor találkoztunk, amikor útközben véletlenül megtaláltuk a vízirendőrséget is, akik többek között az NAV-val osztottak egy stégen. Lent a Duna parton szinte észrevétlenül voltak felállítva a terepszínű sátrak, de fentebb a parton találtunk egy férfit, aki a vízirendőrségnél dolgozott és elbeszélgettünk vele néhány szót. Többek között kiderült, hogy nem véletlenül rejtették el ezeket a helyeket, mert oda tényleg csak azok találnak oda, akik célirányosan oda mennek, mert ilyen „komoly” hivatalokat, nem akartak a fesztivál közepére tenni (nem illenének a képbe, akár ijesztően is hathatnak), de kint kell lenniük a Szigeten. Korábban hallottunk a hídon lógó férfi esetéről, ezért gondoltam rákérdezek erre is, hátha kapok egyéb információt. Kicsit olyan érzésem volt, hogy nesze itt a semmi, fogd meg jól, de feltehetően nem mondhatott többet az esetről. Annyi többletinformációt tudtam meg, hogy nemcsak ők – a Vízirendőrség- voltak kint, hanem a bűvárokat is kiküldték. És hogy rendőrünk szavaival éljek: „Én pont másik műszakban dolgozom, szóval nem tudom pontosan mi történt. De az biztos, hogy a bűvárok nem szoktak csak úgy a semmiért kimenni, csak ha keresnek valamit vagy inkább valakit.” Sajnos többet tényleg nem sikerült belőle kiszedni. Ez egyébként azon az úton van, ahol első este már a sötétben sétáltam, és nagyon csendes helynek találtam. Azonban kicsit meglepődtem, hogy a Vízirendőrség lejárataától nem messze a hajókikötőnél nem állhattunk sokáig, mert egy személyzetis rögtön odajött, hogy miben segíthet, mert itt nem álldógalhatunk sokáig, mivel nagy a forgalom. Később még az Egyetemek Utcája okozott pozitív meglepetést, mivel itt sok, az egyetemek mellett Magyarországot is népszerűsítő játékkal találkoztunk. Aki ide betévedt, legalább 15 percet itt töltött. Az utunk során belefutottunk egy utcai performanszot és fényképezkedési lehetőséget nyújtó csoportba is, akik feltűnő, fekete (neo)gothikus stílusú ruhában, gólyalábakon, illetve egy extrém „biciklin” rótták a fesztivál utcáit, időnként megállva, hogy az érdeklődők megörökíthessék magukat velük.

Az utolsó reggel sem maradt eseménymentes, őszintén szólva nem is illett volna bele a Szigetről az egész hét során kialakított képembe ☺ Utólag már viccesnek mondható, akkor még igen kellemetlen élmény volt hajnalban, hogy sátrat kellett takarítanom, mert valaki jobbnak látta a gyomortartalmát oda üríteni. A részletekről semmit nem tudok, csak a végeredményt. Bár a

szalonspicc erősebb változata nálam is élt, ez elég gyorsan segített a józanodás útjára térni, és egy gyors tusolás után a hajnali dermesztő hidegben a Sziget „méltó lezárásaként” sátrat takarítottam.

Egyébként a hajnalig tartó buli ellenére 10-kor, amikor indultam, már rengetegen összepakoltak, és velem együtt a kijárat felé tartottak. Igaz, hogy sokan már előző este összerakták a csomagjaik nagy részét – sőt, aki elég gyors volt, még a ruhatárba is le tudta adni a csomagokat és a sátrakat –, de nem gondoltam volna, hogy 10-re ilyen sokan felkelnek. A tömeg akkora volt, hogy a Szigetről kiérve a MOL kút mellett már kordonnal lezárták az utat, és csak tornasorban és lépésben lehetett haladni. Amikor a MOL kút felé rövidítettem volna, egy rendőr visszatessékelt a sorba, mert reggel már volt egy baleset az össze-vissza közlekedő ex-szigetlakók miatt, és még mindig nagyon lassú emiatt a közúti forgalom, szóval még ha csak a MOL kútra is szeretnék eljutni, akkor is menjek körbe a tömeggel. A HÉV-ig a Sziget kijáratától legalább 30 perc volt eljutni. Amikor már a HÉV melletti úton araszoltam a sorban, 3 HÉV ment el mellettem, mire fel tudtam szállni a negyedikre. Szóval a tumultus óriási volt, és feltételezem, hogy még utána is az lehetett.

És az utolsó szó jogán még megosztanám, hogy a sátor és egyéb, a nomád életmódhoz szükséges kellékek gyűjtése idén is gyümölcsöző biznisz volt a Szigeten. Bár ezt nem személyesen tapasztaltam, de a korábban említett vendéglátós ismerőseim elmesélték (ők valamikor a kora délutáni órákban hagyták el a terepet), hogy nemcsak sátrat, hanem matracot, hálósákat, párnát stb. is hagytak hátra az emberek, és sokan ezeknek a nagyüzemi gyűjtésébe kezdtek.

A koncertek alatt

A koncertek alatt az emberek többsége meglepő mértékben figyel a másokra. Például a Blink182 koncerten rengetegen voltak, és a zenekar koncertjein jellemző a pogózás. Ez most sem maradt el, de a legkisebb, legtörékenyebb lányok sem féltek, még a tömeg közepén sem, mert az emberek azért figyeltek a többiekre. Sőt hármas embertornyot is sikerült építeni, mert mindenki segédkezett benne, hogy stabil maradjon. A koncert előtt azonban kicsit meglepődtem, amikor a Nagyszínpad melletti füves téren két igencsak részeg ember egy bokrot Toi-Toi-ként használt.

A koncertek azonban nem kötötték le mindig az összes szigetelő figyelmét. Gyakoriak voltak a saját szórakoztatásra előadott performanszok, külön kis gitárestek. Mindezt akár a Nagyszínpad mellett, egy eldugott zugban. Egyszer például Snowattack-os holland gyülekezőhely mellett. Az utcán két fiú nagyon dallamos zenét játszott. Ez kicsit olyan volt, mintha valami középkori körtánc zenéje lett volna, egy kicsit pedig olyan, mintha valamilyen folk zenét játszottak volna. Először csak a saját szórakoztatásukra csinálták, aztán egyre többen gyűltek össze. A végén egy csoport rögtönzött barokk körtáncot lejtett. Egyébként az este elég sok „fura”, beöltözött alakot láttam, de a kedvencem egyértelműen az a magányosan sétáló fiú volt, aki piros alapon fehér szivecskés, kapucnis kezes-lábasban jelent meg. Neki még cipő sem kell, mert a kezes-lábasnak talprésze is volt.

A legmegdöbbentőbb élményem harmadik nap ért utol az esti koncert után. Bálintot sikerült az esti koncert alatt nem elveszíteni, és vele indultunk még el szétnézni a koncert végével. Egészen eljutottunk a következő színpadig, ahol viszont egy már nagyon mámoros állapotban lévő szlovák fiatalember fogadott minket. Szó szerint a szeme sem állt jó, de nem csak ez, hanem az egyetlen ruhadarabja, a nadrágja sem. Ám ebben nem volt semmi különös, elázott embert már nem egyet láttam a Szigeten, ő viszont kedvesen elénk lépett, megkínált sörrel, átölelt bennünket, mintha ezer éve ismernénk. Néhány szó beszélgetés után konstataálta, hogy kedvel minket és elhívott minket valamilyen „trip”-re, de én nem értettem mit mond, de úgy voltam vele, hogy persze miért ne csatlakoznánk hozzá. Bálint kissé értetlen arca azonban felkeltette bennem a gyanút, és egyszer, amikor újdonsült szlovák barátunk mással volt elfoglalva megkérdeztem tőle, hogy pontosan mire is mondtam igent? A válaszon én is meglepődtem, mert 5 perces ismertség után a fiú egy „LSD trip”-re invitált bennünket. A gondolattól hirtelen egy kicsit megijedtem, ezért lemaradtunk. Néhány perc alatt azonban annyiban maradtunk, hogy mivel a fiú már elég gyámoltalan volt, ezért csak követni kellene egy ideig, mert kíváncsiak vagyunk arra, hogy hol is lehet drogot kapni. (Ha már a csoport más tagjain keresték, mi meg is találhatjuk.) De ez a pár pillanat elég volt ahhoz, hogy srác végleg felszívódjon a tömegben. Sajnos nem találtuk meg, bár utólag belegondolva lehet, jobb is nekünk így. Azért nem feltétlenül lett volna veszélytelen ez a kis „trip”. Útközben emellett rátaláltunk egy nagyon érdekes közösségi pontra. Ez a VOLT Színpad melletti utcai dobolás hely. Itt mindenféle fémből és fából eszkábált harangok, gongok, dobok és ütők vannak. Aki akar, az csatlakozik, és elkezd zenélni a többi emberrel. Hihetetlen volt, hogy majd 10-en is úgy együtt tudtak működni, hogy a végeredmény nem egy minősíthetetlen zaj lett, hanem lendületes és magával ragadó ritmus. Mind a feszültség-levezetésnek, mind a közösségi élmény átérésének remek terepet biztosított. Korábban a VIP kempinget nyugisnak neveztem, de ennél volt sokkal nyugodtabb hely is a Szigeten. Ez a Cöxpon Chill Garden volt, ahol az elektronikus zene ellenére sokan hálósákkal együtt érkeztek, hogy az egyik nagy párnán kényelmesen elszenderedjenek. Azért látogattam meg, mert a spanyol sajtós ajánlotta, hogy mindenképpen nézzek el egyszer oda, mert más az egész sátor hangulata, mint a Szigeté. A helynek a megvilágítása, a zene, a gyertyák valóban különleges hangulatot árasztottak, kicsit olyan érzésem

volt, mintha beszívtam volna. Egyébként meglepően kevesen voltak, és meglehet, hogy Bálintnak igaza volt, hogy sok részeg és drogos ide jött kicsit józanodni a pihenni vágyók mellé.

A Macklemore koncerten amennyien voltak, az utána közvetlenül kezdődő Stromae koncertre annál többen szerettek volna eljutni. Elsősorban belgák a „let me go, I'm belgian„kiáltások, és ennek a kedvesebb és kevésbé kedves változataival tülekedtek a legjobban. És hatásosan is, láthatólag kár lett volna ellenkezni. A tömegnyomor és a tolongás hihetetlen volt, és mint aznap este kiderült, a koncertre nem is engedtek be mindenkit, illetve volt egy kisebb kordondöntögetős „buli” is. Mi ebbe nem futottunk bele, mert egy mellékúton surrantunk be az A38 sátorba. Bent a sátorban pedig az fogott meg igazán, hogy jó idő volt. Ennek a mellékhatása azonban az volt, hogy a sátor tetején lecsapódott vegyes emberi izzadság kisebb patakokban folyt le a bejárat és a kijárat felé, ahol az visszacsöpögött a tömeg nyakába.

A péntek estét a Csónakházban kezdtük, majd megnéztük a sütődék árait, és amellet döntöttünk, hogy mégsem csábulunk el az illatoknak. Az egyszerre zajló Korn és Brains koncert közül én az előbbi mellett döntöttem, és már csak tapasztalat szempontjából sem volt utolsó. A Nagyszínpad melletti VIP az elmúlt napokban tömve volt, közöttük sok híresség is tiszteletét tette, azonban ezen az este teljesen kihalt volt a VIP. Ez szerintem egyértelműen a zenei stílus váltásának volt köszönhető. Eddigi tapasztalataim alapján a külföldi zenekarok egyébként is sokkal több embert vonzanak, mint a nagy magyar nevek, emellett pedig az sem elhanyagolható tény, hogy az addigi esti pop(osabb) stílus helyett a Korn nu metál stílusa éles váltás volt nemcsak a zenében, hanem a nézőközönségben is. Míg a Nagyszínpad előtti téren a szokásos zsúfoltság volt (akárcsak a Blink 182 koncerten, ott ezt testközelből megtapasztaltam), addig a két kezemen meg tudom számolni, hogy a VIP-ből hányan hallgattuk a koncertet. Egyetlen híres arc sem mutatkozott, illetve az érdeklődők többsége sem várta végig a koncertet. Mivel nem voltam jelen az összes nagyszínpados koncerten, és nem mindet a VIP-ből néztem végig, ezért komoly következtetéseket nem vonhatok le a VIP vendégek csoportösszetételéről, azonban sejtésem szerint a VIP-be egy jól megkülönböztethető zenei stílust preferáló csoport vált jegyet, ami megmutatkozik az egyes koncertek látogatottsági arányában. Feltételezem, hogy a magyar, illetve nem pop (alter, vegyes stílusú vagy rock) zenekarok kevesebb embert vonzanak, viszont a nagy pop ikonok és DJ-k koncertjein teltház, illetve tömegnyomor (valamint hatalmas buli) van.

A Korn koncert után a Chill sátorba vettük az irányt egy kicsit nyugalmasabb társaság és zene reményében. Azonban a sátor látogatottsága az első napokhoz képest meglepően megugrott. Szerencsénkre találtunk egy szabad párnarészt, ami különösen áldásosnak bizonyult a későbbiekben. Újabb hatalmas eső kapta el a szigetelőket, így mindenki, aki a Chill sátor közelében tartózkodott, oda tódult be. Ami tömegnyomor hiányzott a Korn koncertről a VIP-ben, azt pótolta a sátorban hirtelen megjelenő embertömeg. A többségnek csak állóhely jutott, de hogy jól teljen az idő, a táncteret is megtöltötték az eső elől menekülő, egyébként más programot tervező emberek. Így amint elcsendesedett az eső, visszaindultunk a sátrakhoz, de közben beálltunk a forró italokat szolgáló mobil franchise „teázó” előtt kigyózó sorba. A gyalogúton kialakult sár miatt a hideg ellenére csatlakoztam azokhoz, akik inkább mezítláb, mint átázott cipőben igyekeztek megtenni a betervezett útjukat.

A szombat esti koncertem ismét a Nagyszínpadról választottam ki, már csak azért is, mert a Prodigy nevét mindenkinél (még Macklemore-nál) is többször hallottam a sajtószobában. Ez a

koncert sikerült a legvadabbra és legsúfoltabbra az eddigi összes közül. Szerencsémre nekem jutott hely a VIP kordonján, így csak oldalról szorítottak, de előről és hátulról legalább nem. Itt találkoztam egy spanyol „Artist” feliratú fiúval is, aki mindent megtett azért, hogy ő is felkerülhessen a kordonra, többek között ezért hajlandó volt egy lányt majdhogynem lerángatni onnan. A koncert alatt egy szőke, rövid hajú lány tombolt mellettem, akit a fotósok előszeretettel fénylépeztek, és olyan dolog történt vele, amit előtte még soha nem tapasztaltam. A lent ugráló tömeg egyszerűen lerántotta őt a kordonról, és egészen a színpad elé, az első sorba jutott, természetesen az emberek feje fölött, mivel „kézről-kézre” járt. Körülbelül 10 perc, és számos „szaltó” után egyszerűen visszadobták a VIP-be. Azonban az ő helye eddig sem maradt üresen, mivel a Rogerfestet kitaláló nyugdíjasunk egyszer csak felkapaszkodott a kordonra, onnan pedig a VIP-s bulizók örömmel behúzták a VIP-be. Kb 5 perc közös örömködés és tombolás után pedig boldogan visszaugrott a tömegbe, ahol pillanatok alatt el is tűnt a szemem elől.

A szombat este további részében megnéztem a Magic Mirrort, ahol addig még nem jártam. Maga a sátor nem tartogatott érdekességet, azonban kint annál nagyobb meglepetés várt. Két kutatótársam az egyik helyi bárossal, Lolával összebarátkozott, aki a Magic Mirror mögötti, nyilvánosság elől elrejtett helyre vezetett be minket. A kinti bár melletti kerítés mögé besurranva egy külön buli tárult a szemünk elé. Itt a Magic Mirrortól teljesen eltérő zene szólt, a Magic Mirror hátán óriási fényfestés volt látható, illetve saját pult, székek és asztalok voltak telepítve. Itt nagyon kevesen voltak, de nem töltöttem itt sok időt, ezért azt nem tudom megmondani, hogy kik ismerhették ezt a helyet. Utána még meglátogattam azokat a helyszíneket, amelyeket előtte még nem (mint a Magic Mirrort is), azután pedig visszatértem a sátortáborba.

A sajtószoza

A sajtósok mind nagyon közlékenyek egymással, szívesen segítenek, mert az internettel és a laptopok/gépek töltésével mindig gond van, össze-vissza vannak a vezetékek, ezért vadászni kell a konnektort. A WIFI-vel meg az a probléma, hogy vagy nem csatlakozik, vagy ha igen, akkor túl lassú, és nehezen tudnak dolgozni. A hangulat igencsak családias, többek között azért is, mert a mindenféle géptől és egymástól alig férnek el az emberek, így mindenkinek van legalább 1-1 szava a másikhöz. A családias hangulat azért annak is köszönhető, hogy az úgynevezett sajtószoza, igazából egy konténer, és ez inkább egy marha nagy bádogdoboz néhány asztallal és székekkel, illetve egy szekrényvel, mint szoba. A nyüzsgés egyébként óriási, folyamatosan cserélődnek az emberek. Többnyire a külföldiek veszik be magukat hosszabb időre, sokszor csoportosan és váltják egymást annak a függvényében, hogy kinek van irodái, és kinek terepmunkája. Magyarok is jönnek, de ők többnyire csak kiváltják a sajtós karszalagjuk és mennek tovább. A külföldiek jó része egész héten itt dolgozik, de vannak olyanok is, akik csak 1-1napra jönnek. A sajtósok egymásnak nem igazán mutatkoznak be, azt még nem tudom, hogy azért nem, mert az első nap már mind megismerték egymást vagy azért nem, mert csoportosan jönnek, és a kollégáikkal dolgoznak.

Meglepő módon a sajtósok nem is feltételezték rólunk, hogy mi nem valamelyik laptól jöttünk, de amikor megtudták, hogy kutatunk a Szigeten, akkor nagyon megörültek és nagy érdeklődéssel kérdezték, hogy mit is csinálunk. A belga sajtós ki is akarta ott helyben tölteni a kérdőívet, pontosabban szerette volna elvinni és kitöltve visszahozni, de magyarul nyilván nem tudott, így csak jót nevetett rajta, hogy legalább azt el tudja belőle olvasni, hogy Sziget. Ő egyébként az egyik nagy belga sajtóorgánium egyik képviselője, többen is vannak ugyanonnan (BAM?). Ő kimondottan interjúkat és fotóriportokat készít, folyamatosan rohangál a gépével és tölti fel a képeket. Neki egyébként a főnöke is itt van, itt csak irányítja a csapatát, kiadja, hogy ki hova menjen és mit csináljon, leellenőrzi, hogy tudnak-e dolgozni az újságírók és a riporterek, fotósok. Egyébként a fotós (David) elmondása szerint nagyon jó arc a főnöke, nem kell tőle megijedni, hogy ilyen fontoskodónak tűnik. Hogy bebizonyítsa, meg is mutatott néhány vicces képet róla.

Beszéltem egy spanyol sajtóossal is, aki elmesélte, hogy Spanyolországból nem jöttek sokan sajtósok, mert most van valami nemzeti ünnepük, és ezért a sajtó képviselői nem érnek rá egyesével eljönni. Így ő az egyik olyan, aki végig a Szigeten van, és tájékoztatja az otthoni sajtót arról, hogy itt mi történik. A spanyol sajtósok pedig tőle át tudják venni az anyagot. Egyébként Spanyolországban idén csúcsot döntött a Szigetre ellátogatók száma. Amikor mondtam neki, hogy ezt lehet sejteni, mert sok spanyol, portugál és brazil zászlót láttam, akkor annyit mondott, hogy ez azért becsapós dolog, mert sokaknál nem a nemzetük zászlaja, hanem egy szimpatikus nemzet zászlaja van, és így keresnek társaságot az este folyamán. Magyar sajtós is van, de ők nem ülnek be hosszabb időre, hanem csak beugranak valamiért vagy 1-1 szót váltanak egy másik sajtóossal, de leginkább egymással beszélnek. Persze 1-1szó erejéig a külföldiekkel is beszélnek, de ezek mind technikai jellegű problémákról szólnak. A munka- és nemzetcsoportok nagyon összetartóak. Ha tehetik egy helyre ülnek le, folyamatosan beszélnek egymással, főleg szakmai jellegű dolgokról.

Minden nappal alakult a sajtósok és a bódé hangulata: a napok előrehaladtával elsősorban a szemek alatti fekete karikák és az ásítások száma növekedett szignifikánsan, de a közelgő nagy koncertek mindig meg tudták bolygatni az amúgy „szokásos” nappalokat. Harmadik nap reggel újra a sajtószozába igyekeztem, hogy tudjak dolgozni a gépemmel, de 9-kor az még nem volt nyitva, szóval

gyorsan reggeli után néztem. Egy biztos, 9 órakor a Sziget még nagyon álmos. Leginkább a tisztítóbrigád tagjai az aktívak. Néhányan még aznaposak voltak, de az ébren lévők többsége valószínűleg megpróbált még meleg vízben zuhanyozni a közös tusolónál. A személyzet is hasonlóan gondolkodhatott, mert a Kulturzónánál hangosan szólt a „Maradjatok gyerekek”, ami most a Petőfi Rádión nagy sláger, és feltételezhetően csak a magyar közönség tud mit kezdeni ezzel a zenével. Ez még nem a program része volt, csak úgy zenét hallgattak a dolgozók. A 10-es nyitásra visszatértem a sajtószobába, amihez reggel egyébként csak az oldalsó bejáraton lehet bemenni, szóval el kellett igazítanom egy külföldi sajtóst, aki ma érkezett. Reggel nem találkoztam ismerős arccal, inkább 11-dél felé jöttek olyanok is, akikkel már kedden találkoztam. De még akkor is kevesen voltunk, és a 11-es megbeszélésre gyanútlanul magammal is vittem a gépem, hogy lesz még hely. De 12 körül már sor kígyózott, mindenki arra várt, hogy egy kis ideig legalább áramhoz jusson. Szóval inkább más helyet kerestem.

A csütörtöki nap mindenféle kutatást és terepmunkát végző egyén számára hálátlan lesz, kivétel ez alól a sajtószobában gubbasztót. Pedig a késő délelőtt / kora délutántól kezdve szakadó esőt nem is tölthettem volna jobb helyen, mint a sajtószobában. Egyrészt, mert itt nem áztam, másrészt, mert hirtelen sokan lettünk. Bár a kemény magot ki sem lehetett volna robbantani a helyéről, miközben a tegnap esti koncertekről készült fényképeket fotosoppolták és a videókat nézegették, vágták. Nem meglepő módon azonban most azok is elidőztek velünk, akik egyébként nem szoktak. Így úgymond egy kicsit megvilágosodtam, hogy kik is azok, akik bent vannak. Az időre való tekintettel nyilván azok, akik a túlélésre rendezkedtek be, és az esti koncerten egy viszonylag szárazabb ruhában szeretnének bőrig ázni. De a már említett kemény mag kiléte is sokkal egyértelműbb lett.

Eddig is sejtettem, hogy a sajtószobába csak az téved be, akinek muszáj és nincs más választása. Az előző napokban mindig csak azt láttam, hogy a sajtósok nagy fényképezőkkel, rengeteg kábellel és saját gépekkel mászkálnak. Az előre bekészített gépeket alig használták. Ami teljesen jogos is, hiszen nem volt rájuk telepítve kismillió vágóprogram, csak a szükséges alap Microsoft programok. Azonban a külföldi fotósok és fotóriporterek ezekkel nem mennek sokra. Így mindenki hozta magával a saját kis laborját, és reménykedett a legjobbakban. Mármost, hogy lesz szabad konnektor. Egyetlen fotós van, aki valószínűleg már nem először jár a Szigeten vagy más fesztiválon (bár elég morcos és halk természet), mert egy saját bejáratú elosztóval közlekedik, amit csakis a munkatársával hajlandó megosztani. Most az esőre való tekintettel azonban előkerültek azok is, akiknek bőven elég a lassú internet és egy szövegszerkesztő program. Alias az újságírók és egyéb tudósítók. Egy visszatérő „újságíró” van, az a spanyol fiú, aki gyakorlatilag az egész spanyol sajtót tájékoztatja (leginkább a Facebook-on). Rajta kívül egy ember van még, aki valamilyen fura programot használ, amin megakad az emberek szeme, de jobbnak látják nem megkérdezni mi az: ő pedig én volnék. Az SPSS és a kérdőívek egyértelmű megdöbbenést és értetlenséget váltottak ki a fotósokból, de mivel már megismernek, ezért egyszerűen rám hagyták a dolgot. Illetve az angol keretfájl készítésekor szívesen olvassák a kérdéseket, amiket bevittem.

A nap forgalmát egyébként az is feldobta, hogy Macklemore és Ryan Lewis lesznek a fő attrakció a színpadon az este. Erre mindenki kíváncsi, nem gondoltam volna, hogy ennyire nagydolog, hogy ők itt vannak. Sok magyar sajtós már 2 óra környékén is csak azért jött, hogy elkérje a karszalagot, de csak az esti Macklemore koncertre. A sajtószoba 5 óra környékén már majdnem „lakhatatlanná” vált még úgy is, hogy nekem volt helyem. Az eső ekkor már x órája szakadt, és a

legtöbben esőkabátostul, táskával a hátukon csak úgy beálltak száradni egy kicsit. Eközben azonban a bentiek és a gépeik szívták magukba a belőlük lecsöpögő nedvességet. Morgolódni persze senki nem morgolódott, mert tudtuk, hogy nekünk arany sorunk van, és inkább szép csendben helyfoglalókat játszunk, semmint az újonnan csatlakozókat magunkra haragítsuk. Így mindenki szép csendben és szorgosan pakolgatta a csomagját az éppen legszárazabb és legközelebbi helyre. A tömegeből kiindulva azonban elkezdődtek a közösködések: nemcsak a konnektorok tekintetében, hanem mindenki a másik cuccára pakolt. Illetve akiknek nem jutott konnektor, de tudott áramot szerezni egy másik gépről, azok már a számítógépeken is osztozkodtak. Így kezdtem el beszélgetni egy Blikkes újságíró hölgygel, mivel ő az iPhone külön, külső pót-akkumulátorát töltötte a gépemről. (Ilyen szerkezettel még nem is találkoztam, olyan, mint egy mini fénykard, és állítólag végszükség esetén ezzel még életben lehet tartani az iPhone-okat.) Ő egyébként Panka, aki annak a fotósnak a „főnöke”, akivel kedden Viki beszélgetett. A „főnök” szót azért használom, mert ő az az újságíró, aki minden nap kint van, és minden nap másik fotóssal dolgozik együtt. Egy nagyon kedves hölgyet ismertem meg személyében, azonban nem a legjobb passzban találkoztam vele. Ad1, mert elege volt a „töketlen gyakornokokból”, akiket pátyolgatnia kellett a Szigeten, ad2 elege volt a Blikkből. ASziget volt az utolsó munkahete, utána pedig már a Story-nál folytatja a pályafutását. Bár nem egyszer mondtam neki, hogy milyen jó kis kutatást csinálunk, és hogy a fotósa is említette már neki, hogy esetleg egy röpcikk lehetne rólunk, de őt jelen esetben nem érdekelte semmi, ami nem az izmos vízilabdás fiúkról szólt (akikkel tegnap este a VIP-ben fényképezkedett és azonnal feltöltésre szoruló facebook-fotók vártak jobb sorsukra), a „hülye gyakornokokról” vagy az aznapi szigetes esküvőről. Mert aznap a Szigeten volt egy esküvő, ami úgy valósult meg, hogy a Sziget előzetesen egy kívánságlistát vezetett az interneten, és a menyasszony kívánsága volt az, hogy az esküvője a Szigeten legyen, hogy minden évben itt tudják ünnepelni a házassági évfordulójukat a férjével (aki Panka elmondása szerint a szenvedő próbanyuszi mintapéldája volt). A Blikk pedig követte őket egész nap, és úgymond exkluzív interjút készített velük a nagy napjukról. Pankán kívül volt bent még egy magyar újságíró az MTI-től, őt azonban megszólítani nem lehetett, mert amint belépett a sajtószobába csörögött a telefonja, és már rohant is valahova. Szóval, az esőnek előnye is volt, mondhatni „Rain-connecting people”.

Az azonban egyre biztosabbá válik számomra, hogy ha sok sajtós jegy is talál gazdára, ezek nagy része tényleg sajtóshoz is kerül. Itt van például a Blikk: van egy újságíró, aki az egész hetet végigdolgozza, de mellette naponta cserélődik a stáb. Szinte minden nap más Blikkes megy ki a Szigetre, sőt még a gyakornokok is részt vehetnek a fesztivál-sajtóban. Bár pontos számot nem mondott, de legalább 2 gyakornok és 2 fotós kint volt vele, illetve egy cameraman is. Aznap találkoztam egy volt évfolyamtársammal, aki szintén sajtós karszalagban pompázott. Ő a kultura.hu-nál dolgozik, mint újságíró, és a Mary Popkids-es Sanyival készült interjút készíteni, és a barátnőit (akik szintén sajtósok) kísérte a Macklemore koncertre.

A pénteki napom nagy részét a sajtószobában töltöttem, gyakorlatilag az egész napot az újságírókkal mulattam, így túl sok minden nem történt, történhetett velem a kérdőív hegyek mögött. Különösen azért sem, mert minden sajtós, fotós az előző esti Macklemore koncert hihetetlen mennyiségű adatát dolgozta fel: ki élvezettel, ki a megjelenő főnöke nyilálló tekintette, és rövid, de hallomásra annál szúrósabb megjegyzéseinek a nyomására. Illetve aki végzett, az vagy már a két nappal későbbi Prodigy koncertről beszélt, vagy a pihenésre szentelt több időt, számolva azzal, hogy az elkövetkezendő napokban erre nem lesz sok lehetősége. Azonban a munka nem volt olyan egyszerű, mivel a mélynyomók eddig soha nem tapasztalt zajt csaptak: a sajtószoba (bódé) falai

beleremegtek. Sajnos olyan mértékű volt a rezgés, hogy nem tudtunk rájönni, hogy melyik nagyszínpados előadó próbált, illetve hangolt be, de a legtöbben a Korn-ra szavaztak, így végül ez lett a „hivatalos álláspont”.

A leghosszabb beszélgetést egy magyar Blikkes újságíróval folytattam, akivel egyébként az első sajtós napomon érintőlegesen már találkoztam, de akkor főleg külföldiekkel beszélgettem. Ő (sajnos a nevére nem emlékszem) akkor Vikivel találta meg a közös hangot, így miután megemlítettem a nevét, rögtön tudta, hogy hova tegyen engem. Megtudtam tőle, hogy az általam megismert Blikkes Panka aznap is kint volt a Szigeten, de egész nap terepen volt, és csak néhány percre ugrott be a sajtószobába (valószínűleg akkor, amikor én nem voltam bent). Vele elsősorban a fényképezésről beszélgettünk, vagyis inkább ő mesélt nekem „kulisszatitkokat”, és kérdezte, hogy ismerem-e ezt, illetve azt a fotóst és a munkásságát. Videókat is mutogatott a youtube-on, hogy kik a kedvenc fotósai, és ők milyen képeket készítenek. Eközben az így is végnapjait járó laptopom kapott egy kegyelemdöfést, hogy ez bizony már használhatatlan, szóval cseréljem le minél gyorsabban (mivel nálam nem futott le semmilyen youtube videó, és az akksi állapotára is fény derült), szóval számítógép-kezelési ismereteim is bővültek. A saját munkáit is elkezdte bemutatni nekem, egyszóval nagyon belemelegedett a mesélésbe. Többször is próbáltam illedelmesen (idővel kevésbé illedelmesen) jelezni, hogy nekem mennem kell, mert vár a vacsora és közös megbeszélésem is lesz, de ez nem igazán használt, így majd egy óra késéssel sikerült szabadulnom és elszaladnom a közös találkozóra.

Szombaton a sajtószobában újfent meglepő agónia fogadott. Egyrészt meglepően könnyen és gyorsan találtam helyet, másrészt pedig tényleg csak a „kemény mag” volt jelen. Ez azt jelenti, hogy magyar sajtóssal újfent nem találkoztam, csak hallottam, ahogy páran kikérték a csapatuknak a „Press”-es karszalagot. Az biztos, hogy főleg nem újságírók vannak bent, hanem fotósok és fotóriporterek. Aki gépen dolgozik mind valamilyen képszerkesztő programot használ. Az elmúlt napok során az olasz sajtós csapat valahogy mindig a közelembbe került (vagy én az ő közelükbe), de ma pont mellettük találtam helyet. Eddig is figyeltem, hogy a legaktívabb fotósuk egy hosszú, szőke hajú, jellegzetesen éles arcú lány, aki nap mint nap zsiráf „szarvakat” mintázó hajráfot viselt (ami a hosszú arcával kicsit valóban zsiráfos külsőt kölcsönzött neki az átlagos testmagassága ellenére is). Ő eddig is mindenkivel „csacsogott” és barátkozott (amúgy olaszosan), ez most is így volt, tőlem is vidáman megkérdezte, hogy nem zavar-e, ha hangosan hallgat zenét, mert különben el fog aludni és lefejezi a laptop kijelzőjét. A zene nagyon pozitívan hatott az egyre fáradó sajtósokra, egy kicsit mindenkibe visszahozta a lelkesedést, amire szükségük is volt az esti koncert, a várva várt Prodigy előtt. Emellett az egyik belga sajtós megismert és vidáman köszönt nekem, de nagyon sok dolga volt, így csak pár szót tudtunk egymással beszélgetni. A zsiráf lány távozásával a jó hangulat is távozott a bódéból, illetve a többségnek terepre kellett mennie, ezért én is továbbálltam, és csatlakoztam a Linguistic Landscape-et készítő csapatunk egyik tagjához.

Vasárnapra nemcsak a bulizók, hanem mindenki, így a sajtósok is véglegesen elfáradtak, „hajnali” 11-kor még jóformán sehol senki nem volt. Bár már az előző két nap folyamán is felfigyeltem arra, hogy mintha kevesebben lennének, de aztán a cserélődés mindig akkora volt, hogy nem gondoltam volna, tényleg kevesebben vannak. Pedig az utolsó napot is figyelembe véve, mégis. 11 után kevéssel nem hogy helyet nem volt nehéz találni, de a laptopomon kívül a telefonomat is tudtam tölteni mindenféle „verekedés”, asztal alatt mászás és kuncsorgás nélkül. A sajtósok arcára is egyértelműen kiült, hogy ez az utolsó nap. Ma egyáltalán nem találkoztam magyarral, csak az olaszok,

a belgák és a számomra megfejthetetlen nemzetiségűek voltak bent, de ők sem teljes létszámban. A legfeltűnőbbben elnyűtt a zsiráf-ráfos olasz lány volt, akinek a szemei alatt még nagyobbak lettek a fekete karikák és már arra sem volt ereje, hogy csacsogjon vagy zenét hallgasson, hogy ébren maradjon. Körülbelül egy óráig voltam bent, de mivel addigra sem lett több sajtós, sőt karszalagért sem jöttek, illetve a kérdőíveket is átnéztem, ezért továbbálltam. A sajtószoza valószínűleg most is 5 körül bolydulhatott fel, mint az előző napokon. Az biztos, hogy az esti koncertek alatt már álltak kint a sajtószoza előtt is.

Ezután elindultam kérdőívezni. Az első néhány próbálkozásom sikertelen volt, mert már senki nem ért rá. Aztán két cseh lány szívesen kitöltötte, velük egész jól elbeszélgettem, bár inkább az egyikük volt beszédes, a másik sokat nyomkodta a telefonját, és voltak kérdések, amelyeket nem teljesen értett meg. Utána leültem kiegészíteni a kódlapot, az Iskola padjaihoz, és talán ez volt a szerencsém, mert egy idősebb holland házaspár telepedett le mellém, és mosolyogva megkérdezték, hogy mi a „homework”. Utána elkezdtünk beszélgetni, és közben abba is belementek, hogy kitöltsék a kérdőívet. De ez lett a leghosszabb kitöltés, mivel közben minden másról is beszélünk. Először is a hölgy panaszkodott a Toi-Toi-okra, mire én ajánlottam neki a Csónakházat, hogy ott van normális mosdó is. Ennek nagyon megörült majd a Szigetes térképen egy rögtönzött útbaigazítást és programajánlót tartottam neki és ő is nekem. A következő nagyobb kitérő Orbánnal és a politikájával kezdődött el, és egy hosszabb eszmecserebe bonyolódunk a magyar kormány politikájáról, és a magyar-holland életszínvonalbeli különbségekről. Aztán végül elmeséltük egymásnak, hogy ki mit csinál a szabadidejében, milyen barátai vannak, hol dolgozik stb. Közben a férfi – őt nem kérdeztem le – elment egyet koncertezni a The Kooks-ra, de mivel a felesége nem szereti a keményebb zenét, ezért mi akkor is beszélgettünk. Annak ellenére, hogy mellettünk teljes hangerővel tombolt a koncert, jót beszélgettünk.

Ezek után meglátogattam a vendéglátós ismerőseim, mivel velük eddig nem volt időm hosszabban beszélgetni. Ők elpanaszolták, hogy az utóbbi években mennyit változott a helyzetük, és nem a jó irányba. Vendéglátósként egyébként játékokat üzemeltetnek (egy hordót és egy bikásat, aminek nem tudom mi a pontos neve). A korábbi években ők is bemehettek a VIP táborba, ott használhatták a mosdókat, a zuhanyzót. Illetve akkor a medencehasználat is másképp volt, mint idén, mert egy óráig lehetett bemenni, aztán váltották egymást az emberek, és ők is bemehettek a medencébe. Most már nem mehetnek be a VIP táborba, de nem is biztosítottak nekik külön mosdót. Ami náluk nagy probléma, mert a sort nekik is ki kell várni, így viszont nehezen megy az üzlet. A zuhanyzóra is panaszkodtak, mert gyakorlatilag csak hideg víz van, és az utolsó napra mindannyian le is betegedtek. De mint kiderült náluk ingyen is tölthették volna a telefonokat, mert ahogy mondták: „annyi áramunk van, hogy nem tudunk vele mit kezdeni”.